Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (czwarta izba)

z dnia 20 grudnia 2017 r.*

Odwołanie – Rozporządzenie (WE) nr 834/2007 – Produkcja i etykietowanie produktów ekologicznych – Rozporządzenie (WE) nr 889/2008 – Rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 1358/2014 – Interes prawny – Pojęcie „korzyści indywidualnej”

W sprawie C-268/16 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, wniesione w dniu 13 maja 2016 r.,

Binca Seafoods GmbH, z siedzibą w Monachium (Niemcy), reprezentowana przez H. Schmidt, Rechtsanwalt,

wnosząca odwołanie,

w której drugą stroną postępowania jest:

Komisja Europejska, reprezentowana przez A. Lewisa, G. von Rintelena oraz przez K. Walkerovą, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana w pierwszej instancji,

TRYBUNAŁ (czwarta izba),

w składzie: T. von Danwitz, prezes izby, C. Vajda, E. Juhász (sprawozdawca), K. Jürimäe i C. Lycourgos, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Bobek,

sekretarz: K. Malacek, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 29 marca 2017 r.,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 8 czerwca 2017 r.,

wydaje następujący

* Język postępowania: niemiecki.

Wyrok

1 W odwołaniu Binca Seafoods GmbH (zwana dalej „spółką Binca") wnosi o uchylenie postanowienia Sądu Unii Europejskiej z dnia 11 marca 2016 r., Binca Seafoods/Komisja (T-94/15, niepublikowanego, EU:T:2016:164; zwanego dalej „zaskarżonym postanowieniem"), w którym Sąd odrzucił jej skargę o stwierdzenie nieważności rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1358/2014 z dnia 18 grudnia 2014 r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 889/2008 ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w odniesieniu do pochodzenia zwierząt akwakultury ekologicznej, praktyk gospodarskich w sektorze akwakultury, paszy dla zwierząt i produktów akwakultury ekologicznej oraz substancji dopuszczonych do stosowania w akwakulturze ekologicznej (Dz.U. 2014, L 365, s. 97, zwanego dalej „spornym rozporządzeniem").

Ramy prawne

Rozporządzenie podstawowe

2 Rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 2092/91 (Dz.U. 2007, L 189, s. 1; sprostowania: Dz.U. 2011, L 156, s. 12, Dz.U. 2014, L 300, s. 72, Dz.U. 2017 L 47, s. 20; zwane dalej „rozporządzeniem podstawowym"), stanowi w art. 1:

„1. Niniejsze rozporządzenie stanowi podstawę trwałego rozwoju produkcji ekologicznej, przy jednoczesnym zapewnieniu skutecznego funkcjonowania rynku wewnętrznego, zagwarantowaniu uczciwej konkurencji, zapewnieniu zaufania konsumentów oraz ochronie ich interesów.

Ustanawia ono wspólne cele i zasady będące fundamentem przepisów wydanych na podstawie tego rozporządzenia w zakresie:

a) wszystkich etapów produkcji, przygotowania i dystrybucji produktów rolnictwa ekologicznego oraz ich kontroli;

[…]

2. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do następujących produktów pochodzenia rolnego, w tym pochodzących z akwakultury, wprowadzonych na rynek lub takich, które mają być wprowadzone na rynek:

a) żywe [zwierzęta z produkcji gospodarskiej] lub nieprzetworzone produkty rolne;

b) przetworzone produkty [ze zwierząt z produkcji gospodarskiej oraz] rolne przeznaczone do spożycia;

c) pasze;

d) wegetatywny materiał rozmnożeniowy i nasiona do celów uprawy.

Produkty myślistwa i rybołówstwa pochodzące od dzikich zwierząt nie są uznawane za produkcję ekologiczną.

[…]".

3 Artykuł 2 rozporządzenia podstawowego stanowi:

„Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

a) »produkcja ekologiczna« oznacza stosowanie metody produkcji zgodnej z zasadami określonymi w niniejszym rozporządzeniu na wszystkich etapach produkcji, przygotowania i dystrybucji;

[…]

d) »podmiot gospodarczy« oznacza osoby fizyczne lub prawne odpowiedzialne za zapewnienie, że [by] przedsiębiorstwo ekologiczne pozostające pod ich kontrolą spełniało wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu;

[…]”.

4 Artykuł 15 rozporządzenia podstawowego, który wprowadza zasady produkcji w sektorze akwakultury, brzmi następująco:

„1. Poza ogólnymi zasadami produkcji rolnej określonymi w art. 11 [do] produkcji zwierząt w akwakulturach stosuje się następujące zasady:

a) w odniesieniu do pochodzenia zwierząt w akwakulturach:
   (i) akwakultura ekologiczna opiera się na hodowli młodych osobników pochodzących z ekologicznych stad podstawowych i z gospodarstw ekologicznych;
   (ii) jeżeli nie są dostępne młode osobniki pochodzące od osobników ekologicznych i z gospodarstw ekologicznych, zwierzęta nie chowane ani nie hodowane ekologicznie mogą zostać wprowadzone do gospodarstwa ekologicznego na szczególnych warunkach;

   […]

c) w odniesieniu do hodowli:

   […]
   (iii) ustala się właściwe dla danego gatunku warunki w zakresie gospodarowania stadem podstawowym, hodowli i wychowu osobników młodocianych;

[…]”.

5 Artykuł 38 rozporządzenia podstawowego upoważnia Komisję Europejską do przyjmowania szczegółowych zasad stosowania tego rozporządzenia.

6 Rozporządzenie podstawowe, zgodnie z jego art. 42, stosuje się od dnia 1 stycznia 2009 r.

Rozporządzenie wykonawcze

7 W wersji pierwotnej art. 1 ust. 2 lit. a) rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008 z dnia 5 września 2008 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia nr 834/2008 w odniesieniu do produkcji ekologicznej, znakowania i kontroli (Dz.U. 2008, L 250, s. 1, zwanego dalej „rozporządzeniem wykonawczym”), mającego zastosowanie od dnia 1 stycznia 2009 r. na podstawie jego art. 97, wyłączał z zakresu jego stosowania produkty pochodzące z akwakultury.

Pierwsze rozporządzenie zmieniające rozporządzenie wykonawcze

8 Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 710/2009 z dnia 5 sierpnia 2009 r. (Dz.U. 2009, L 204, s. 15, zwanym dalej „pierwszym rozporządzeniem zmieniającym rozporządzenie wykonawcze") stosowanie rozporządzenia wykonawczego zostało rozszerzone na niektóre zwierzęta akwakultury i do rozporządzenia wykonawczego zostały wprowadzone szczegółowe zasady produkcji dla produktów pochodzących z akwakultury.

9 Pierwszym rozporządzeniem zmieniającym rozporządzenie wykonawcze wprowadzono do tytułu II rozporządzenia wykonawczego rozdział 2a, zatytułowany „Produkcja zwierzęca w sektorze akwakultury". W sekcji 2 wspomnianego rozdziału, dotyczącej pochodzenia zwierząt akwakultury, w art. 25e ustanowiono warunki, na jakich niepochodzące z hodowli ekologicznej zwierzęta akwakultury mogą być wprowadzane do gospodarstwa.

10 W pierwotnej wersji wynikającej z pierwszego rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie wykonawcze art. 25e stanowił:

„1. W celach hodowlanych lub w celu poprawy genetycznej stada oraz gdy nie ma dostępnych ekologicznych [pochodzących z hodowli ekologicznej] zwierząt akwakultury, do gospodarstwa można wprowadzać schwytane na wolności dzikie lub nieekologiczne [niepochodzące z hodowli ekologicznej] zwierzęta sektora akwakultury. Zwierzęta te powinny być utrzymywane w warunkach zarządzania ekologicznego przez co najmniej 3 miesiące zanim można je wykorzystać do celów hodowlanych.

2. Do celów chowu oraz gdy nie ma dostępnych ekologicznych [pochodzących z hodowli ekologicznej] młodych osobników zwierząt akwakultury, do gospodarstwa można wprowadzać nieekologiczne [niepochodzące z hodowli ekologicznej] młode osobniki zwierząt akwakultury. Co najmniej ostatnie dwie trzecie cyklu produkcyjnego powinno odbywać się w ramach zarządzania ekologicznego.

3. Maksymalny odsetek nieekologicznych [niepochodzących z hodowli ekologicznej] młodych osobników zwierząt akwakultury wprowadzonych do gospodarstwa wynosi 80% do dnia 31 grudnia 2011 r., 50% do dnia 31 grudnia 2013 r. i 0% do dnia 31 grudnia 2015 r.

4. W celach odchowu zbieranie młodych osobników akwakultury dziko żyjących jest ograniczone do następujących dwóch przypadków:

a) naturalny napływ ryb lub larw skorupiaków i młodych osobników w trakcie napełniania stawu, systemów zamkniętych i zagród;

b) węgorza europejskiego, pod warunkiem że istnieje zatwierdzony plan […] zarządzania węgorzem w danym miejscu, a sztuczna reprodukcja węgorza pozostaje kwestią nierozwiązaną".

11 Artykuł 25i, zatytułowany „Zakaz stosowania hormonów", wprowadzony pierwszym rozporządzeniem zmieniającym rozporządzenie wykonawcze do poświęconej hodowli sekcji 4 rozdziału 2a tytułu II rozporządzenia wykonawczego, stanowi:

„Zakazane jest stosowanie hormonów i substancji pochodnych od hormonów".

12 Artykuł 25k, zatytułowany „Szczególne przepisy dotyczące pasz dla mięsożernych zwierząt akwakultury", wprowadzony do rozporządzenia wykonawczego pierwszym rozporządzeniem zmieniającym rozporządzenie wykonawcze w swej wersji wynikającej z rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 505/2012 Komisji z dnia 14 czerwca 2012 r. zmieniającego i poprawiającego rozporządzenie nr 889/2008 (Dz.U. 2012, L 154, s. 12), jest sformułowany następująco:

„1. Pasza dla mięsożernych zwierząt akwakultury pochodzi ze źródeł [określonych] zgodnie z następującymi priorytetami:

a) ekologiczne produkty paszowe akwakultury;

b) mączka rybna i olej rybny z ekologicznych okrawków akwakultury [okrawków pochodzących z akwakultury ekologicznej];

c) mączka rybna i olej rybny oraz składniki pochodzenia rybnego z okrawków ryb już złowionych do spożycia przez ludzi w ramach zrównoważonego rybołówstwa;

d) ekologiczne materiały paszowe pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego.

[…]

3. Dawka żywieniowa dla wodnych gatunków wszystkożernych może zawierać maksymalnie 60% ekologicznych produktów roślinnych.

4. Astaksantynę pochodzącą przede wszystkim ze źródeł ekologicznych, takich jak skorupa ekologicznych [pochodzących z hodowli ekologicznej] skorupiaków, można stosować w dziennych dawkach żywieniowych dla łososia i pstrąga w granicach ich potrzeb fizjologicznych. Jeżeli brak jest źródeł ekologicznych, można stosować naturalne źródła astaksantyny (takie jak drożdże Phaffia)".

13 Na podstawie swego art. 2 pierwsze rozporządzenie zmieniające rozporządzenie wykonawcze miało zastosowanie od dnia 1 lipca 2010 r.

14 Jednak pierwszym rozporządzeniem zmieniającym rozporządzenie wykonawcze dodano do art. 95 rozporządzenia wykonawczego następujący ustęp:

„11. W okresie wygasającym z dniem 1 lipca 2013 r. właściwy organ może zezwolić jednostkom produkcji zwierząt akwakultury i wodorostów morskich, które powstały przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia i prowadziły produkcję zgodnie z krajowymi zasadami produkcji ekologicznej, na zachowanie statusu ekologicznych w okresie dostosowywania się do przepisów niniejszego rozporządzenia, pod warunkiem że wody nie są zanieczyszczone substancjami niedozwolonymi w produkcji ekologicznej. Producenci, którzy chcą skorzystać z tego środka, muszą zgłosić właściwemu organowi przedmiotowe urządzenia, stawy rybne, klatki i miejsca uprawy wodorostów".

15 Artykuł 2 akapit ostatni pierwszego rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie wykonawcze stanowił:

„Niniejsze rozporządzenie może podlegać przeglądowi na podstawie odpowiednich wniosków państw członkowskich, uzupełnionych właściwym uzasadnieniem, w celu wprowadzenia zmian do niniejszego rozporządzenia z dniem 1 lipca 2013 r.".

Drugie rozporządzenie zmieniające rozporządzenie wykonawcze

16 Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 1030/2013 z dnia 24 października 2013 r. (Dz.U. 2013, L 283, s. 15, zwanym dalej „drugim rozporządzeniem zmieniającym rozporządzenie wykonawcze") data zakończenia okresu przejściowego, podczas którego pierwsze rozporządzenie zmieniające rozporządzenie wykonawcze nie mogło podlegać przeglądowi (zwanego dalej „okresem przejściowym"), która została określona w art. 95 ust. 11 rozporządzenia wykonawczego na dzień 1 lipca 2013 r., została zastąpiona datą 1 stycznia 2015 r.

Trzecie rozporządzenie zmieniające rozporządzenie wykonawcze

17 Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 1364/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. zmieniającym [rozporządzenie wykonawcze] w odniesieniu do stosowania nieekologicznych młodych osobników zwierząt akwakultury i nieekologicznych zarodków małży w ekologicznej akwakulturze (Dz.U. 2013, L 343, s. 29, zwanym dalej „trzecim rozporządzeniem zmieniającym rozporządzenie wykonawcze"), zmieniono art. 25e ust. 3 rozporządzenia wykonawczego.

18 Okres, podczas którego maksymalny odsetek niepochodzących z hodowli ekologicznej młodych osobników zwierząt akwakultury wprowadzonych do gospodarstwa może wynosić 50%, został przedłużony do dnia 31 grudnia 2014 r.

19 Termin, w którym maksymalny odsetek powinien wynosić 0%, wyznaczony na dzień 31 grudnia 2015 r., nie został zmieniony.

Sporne rozporządzenie

20 Artykuł 1 pkt 1 spornego rozporządzenia zastąpił art. 25e ust. 4 rozporządzenia wykonawczego w następujący sposób:

„4. Pozyskiwanie młodych dziko żyjących osobników zwierząt akwakultury na potrzeby odchowu ogranicza się do następujących przypadków:

a) naturalnego napływu ryb lub larw i młodych osobników skorupiaków w trakcie napełniania stawów, systemów zamkniętych i zagród;

b) węgorza europejskiego, pod warunkiem że istnieje zatwierdzony plan zarządzania węgorzem, a sztuczna reprodukcja węgorza pozostaje kwestią nierozwiązaną;

c) pozyskiwania gatunków innych niż węgorz europejski w celach odchowu w tradycyjnej ekstensywnej akwakulturze na terenach podmokłych, takich jak stawy ze słonawą wodą, obszary pływowe i laguny przybrzeżne, zamykane wałami przeciwpowodziowymi i nasypami, pod warunkiem że:
   (i) zarybianie jest zgodne ze środkami zarządzania zatwierdzonymi przez właściwe organy odpowiedzialne za zarządzanie przedmiotowymi stadami w celu zapewnienia zrównoważonej eksploatacji danych gatunków; oraz
   (ii) ryby karmione są wyłącznie […] pożywieniem naturalnie dostępnym w środowisku".

21 W motywach 3 i 4 tego rozporządzenia uzasadniono uzupełnienia wprowadzone do art. 25e ust. 4 rozporządzenia wykonawczego w następujący sposób:

„(3) Zgodnie z art. 15 ust. 1 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia [podstawowego] zwierzęta produkowane w sposób nieekologiczny mogą być wprowadzone do gospodarstwa pod określonymi warunkami, jeśli niedostępne są młode osobniki pochodzące od osobników hodowanych ekologicznie lub z gospodarstw ekologicznych. W rozporządzeniu [wykonawczym] ustanowiono szczegółowe ograniczenia w odniesieniu do poławianych na wolności zwierząt akwakultury, w tym zbieranych dziko żyjących młodych osobników zwierząt akwakultury. Niektóre tradycyjne praktyki ekstensywnego chowu i hodowli ryb na terenach podmokłych, takich jak stawy ze słonawą wodą, obszary pływowe i laguny przybrzeżne, zamykane wałami przeciwpowodziowymi i nasypami, istnieją od wieków i stanowią cenny wkład w dziedzictwo kulturowe, zachowanie różnorodności biologicznej i perspektywy ekonomiczne dla społeczności lokalnych. Przy zachowaniu pewnych warunków praktyki te nie mają negatywnego wpływu na stan stada danego gatunku.

(4) W związku z tym pozyskiwanie dzikiego narybku do celów odchowu w ramach tych tradycyjnych praktyk stosowanych w akwakulturze uznaje się za zgodne z celami, kryteriami i zasadami produkcji w sektorze akwakultury ekologicznej, pod warunkiem że wdrożone zostały środki zarządzania zatwierdzone przez właściwy organ odpowiedzialny za zarządzanie przedmiotowymi stadami w celu zapewnienia zrównoważonej eksploatacji danych gatunków, zgodnego z tymi środkami zarybiania oraz karmienia ryb wyłącznie pożywieniem naturalnie dostępnym w środowisku”.

22 Artykuł 1 pkt 3 spornego rozporządzenia uzupełnił art. 25k ust. 1 rozporządzenia wykonawczego w następujący sposób:

„e) produkty paszowe, otrzymywane z całych ryb złowionych w połowach certyfikowanych jako zrównoważone w ramach systemu uznanego przez właściwy organ jako zgodny z zasadami ustanowionymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 [z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniającym rozporządzenia Rady (WE) nr 1954/2003 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylającym rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 i (WE) nr 639/2004 oraz decyzję Rady 2004/585/WE (Dz.U. 2013, L 354, s. 22)]”.

23 Artykuł art. 1 pkt 5 spornego rozporządzenia wprowadził do art. 25k rozporządzenia wykonawczego także nowy ustęp, mający następujące brzmienie:

„5. Zezwala się na stosowanie histydyny wytwarzanej w procesie fermentacji w dawce pokarmowej ryb łososiowatych, jeżeli źródła pokarmu wymienione w ust. 1 nie zapewniają wystarczającej ilości histydyny, aby zaspokoić ich potrzeby”.

Okoliczności powstania sporu:

24 Binca, spółka prawa niemieckiego posiadająca certyfikat produkcji ekologicznej, prowadzi działalność w zakresie przywozu do Niemiec ryby zwanej sumem rekinim, produkowanej w Wietnamie, w gospodarstwie noszącym nazwę Binca Organic Farm, w ramach akwakultury ekologicznej, a następnie sprzedaje ryby partnerom handlowym mającym siedzibę w Niemczech, w Austrii i w krajach skandynawskich.

25 Spółka Binca nabywa suma rekiniego w postaci mrożonej za pośrednictwem przedsiębiorstwa mającego siedzibę w Wietnamie (zwanego dalej „pośrednikiem”), uznanego i posiadającego certyfikat produkcji ekologicznej, które zajmuje się przetwórstwem i zamrażaniem ryb z akwakultury oraz wystawia fakturę za dostarczony spółce Binca towar, prowadząc działalność jako eksporter.

26 Spółka Binca sama nabywa składniki pokarmowe, które dostarcza pośrednikowi, potrącając odpowiednią kwotę od uiszczanej pośrednikowi ceny nabycia.

27 Pismem skierowanym do Komisji we wrześniu 2014 r. spółka Binca przedłożyła wnioski o wprowadzenie zmian do rozporządzenia wykonawczego, w szczególności art. 25e ust. 3, zmienionego trzecim rozporządzeniem zmieniającym rozporządzenie wykonawcze, w celu przedłużenia do 2021 r. możliwości wprowadzania do gospodarstw młodych osobników zwierząt akwakultury niepochodzących z hodowli ekologicznej.

28 Pismem z dnia 15 października 2014 r. Komisja zawiadomiła spółkę Binca, że procedura zmiany rozporządzenia wykonawczego jest w toku, zaś stanowiska państw członkowskich i wszystkich zainteresowanych podmiotów zostaną wzięte pod uwagę.

29 Sporne rozporządzenie zostało wydane w dniu 18 grudnia 2014 r.

30 Pismem z dnia 18 lutego 2015 r., powołując się na art. 265 TFUE, spółka Binca przedłożyła Komisji wniosek o przedłużenie do dnia 1 stycznia 2018 r. okresu przejściowego przewidzianego w art. 95 ust. 11 rozporządzenia wykonawczego w odniesieniu do suma rekiniego pochodzącego z Wietnamu.

Postępowanie przed Sądem i zaskarżone postanowienie

31 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 19 lutego 2015 r. spółka Binca wniosła skargę o stwierdzenie nieważności spornego rozporządzenia. Podniosła ona, że została wobec niej zastosowana dyskryminacja, jako że w spornym rozporządzeniu Komisja przewidziała środki przejściowe i szczegółowe przepisy derogacyjne dla akwakultur ekologicznych innych niż jej akwakultura ekologiczna. Rozporządzenie to przysparza zatem korzyści jej konkurentom, ale nie przewiduje żadnych środków przejściowych i odstępstw, z których mogłaby ona odnieść korzyść. Spółka Binca twierdzi, że takie środki przejściowe i odstępstwa dotyczyły w szczególności pochodzenia młodych osobników.

32 Spółka Binca podniosła, że inne podmioty gospodarcze mogą w dalszym ciągu posługiwać się oznaczeniem ekologicznym pod pewnymi warunkami, które jednak nie zostały jej zaoferowane. W tym względzie w jej skardze wyraźnie wskazano na nierówne traktowanie pomiędzy produkcją prowadzoną w delcie rzeki Mekong (Wietnam) a produkcją prowadzoną w europejskich strefach ze słonawą wodą.

33 Oddzielnym pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 21 maja 2015 r. Komisja podniosła zarzut niedopuszczalności na podstawie § 114 regulaminu postępowania przed Sądem z dnia 2 maja 1991 r.

34 W zaskarżonym postanowieniu Sąd odrzucił skargę spółki Binca jako niedopuszczalną ze względu na to, że nie miała ona interesu prawnego we wniesieniu skargi o stwierdzenie nieważności spornego rozporządzenia.

Żądania stron przed Trybunałem

35 W swym odwołaniu spółka Binca wnosi do Trybunału o:

– uchylenie zaskarżonego postanowienia i

– stwierdzenie nieważności spornego rozporządzenia.

36 Komisja wnosi do Trybunału o:

– oddalenie odwołania oraz

– obciążenie spółki Binca kosztami postępowania.

W przedmiocie odwołania

37 Na poparcie swojego odwołania spółka Binca podniosła zasadniczo pięć zarzutów, które dotyczą, po pierwsze, nieuwzględnienia argumentów dotyczących ochrony konkurencji oraz naruszenia zasady równego traktowania, po drugie, naruszenia prawa do skutecznej skargi, po trzecie, naruszenia prawa do bycia rzetelnie wysłuchanym i obowiązku uzasadnienia, po czwarte, naruszenia prawa do publicznej rozprawy, i po piąte, naruszenia swobody prowadzenia działalności gospodarczej.

Argumentacja stron

38 W swym zarzucie pierwszym spółka Binca zarzuca Sądowi, że dokonał oceny, która doprowadziła do błędnej zmiany kwalifikacji jej skargi. Mimo że przedmiotem jej skargi jest dyskryminacja w porównaniu do konkurentów, którzy mogli zachować oznaczenie ekologiczne z powodu arbitralnego i selektywnego przedłużenia okresu przejściowego, Sąd potraktował tę skargę jako zmierzającą jedynie do uzyskania przedłużenia okresu przejściowego.

39 Komisja twierdzi, że uzasadnienie zaskarżonego postanowienia opiera się zasadniczo i słusznie na posiadaniu przez spółkę Binca interesu w stwierdzeniu nieważności spornego rozporządzenia w celu umożliwienia dalszego wprowadzania do obrotu suma rekiniego z oznaczeniem ekologicznym, ponieważ w jej skardze wyraźnie określono jako cel skargi przedłużenie okresu przejściowego przewidzianego w art. 95 ust. 11 rozporządzenia wykonawczego. Cel ten jest także realizowany działaniami pozasądowymi podjętymi przez spółkę Binca przywołanymi w zaskarżonym postanowieniu.

40 Ponadto, zdaniem Komisji, spółka Binca nie znajduje się w takiej samej sytuacji konkurencyjnej jak adresaci spornego rozporządzenia będący podmiotami prowadzącymi gospodarstwa w sektorze akwakultury, ponieważ jej przedmiotem działalności jest przywóz suma rekiniego jako produktu ekologicznego.

41 Komisja dodaje, że spółka Binca nie przedstawiła żadnego przekonywającego dowodu mogącego wykazać, iż konkuruje ona z pozostałymi producentami ryb z akwakultury ekologicznej. Sąd nie naruszył zatem prawa, gdy nie zbadał w bardziej szczegółowy sposób przedstawionych przez spółkę Binca argumentów dotyczących ochrony konkurencji.

Ocena Trybunału

42 Tytułem wstępu należy stwierdzić, że Sąd na etapie badania dopuszczalności wniesionej do niego skargi odniósł się do niej jako do dotyczącej jedynie przedłużenia na rzecz spółki Binca okresu przejściowego przewidzianego w art. 95 ust. 11 rozporządzenia wykonawczego. Zważywszy, że sporne rozporządzenie nie zmieniło tego okresu przejściowego, Sąd stwierdził w zaskarżonym postanowieniu, iż stwierdzenie jego nieważności nie zmieniłoby obowiązujących przepisów prawnych. Bez zbadania pozostałych przesłanek dopuszczalności skargi Sąd uznał zatem w pkt 73 zaskarżonego postanowienia, że spółka Binca nie ma interesu prawnego we wniesieniu skargi o stwierdzenie nieważności spornego rozporządzenia i że w związku z tym jej skarga jest niedopuszczalna.

43 W odwołaniu spółka Binca podnosi, że w ramach badania dopuszczalności skargi do Sądu Sąd powinien był stwierdzić, iż przedmiotem tej skargi było nierówne traktowanie wprowadzone spornym rozporządzeniem, którego stosowanie wiązało się z zakłóceniami konkurencji.

44 Należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału skarga o stwierdzenie nieważności wniesiona przez osobę fizyczną lub prawną jest dopuszczalna jedynie w zakresie, w jakim osoba ta ma interes prawny w stwierdzeniu nieważności zaskarżonego aktu. Interes ten zakłada, że stwierdzenie nieważności owego aktu może samo w sobie wywołać skutki prawne i że w wyniku skargi strona skarżąca będzie mogła uzyskać jakąś korzyść (wyroki: z dnia 4 czerwca 2015 r., Andechser Molkerei Scheitz/Komisja, C-682/13 P, niepublikowany, EU:C:2015:356, pkt 25; z dnia 17 września 2015 r., Mory i in./Komisja, C-33/14 P, EU:C:2015:609, pkt 55; a także postanowienie z dnia 6 kwietnia 2017 r., Proforec/Komisja, C-176/16 P, niepublikowane, EU:C:2017:290, pkt 32).

45 Zgodnie z tym orzecznictwem to na skarżącym spoczywa ciężar udowodnienia przysługującego mu interesu prawnego stanowiącego pierwszą i podstawową przesłankę skargi do sądu (zob. podobnie wyrok z dnia 17 września 2015 r., Mory i in./Komisja, C-33/14 P, EU:C:2015:609, pkt 58). W szczególności, aby skarga o stwierdzenie nieważności aktu wniesiona przez osobę fizyczną lub prawną była dopuszczalna, skarżąca powinna uzasadnić we właściwy sposób swój interes w stwierdzeniu nieważności tego aktu (wyroki: z dnia 4 czerwca 2015 r., Andechser Molkerei Scheitz/Komisja, C-682/13 P, niepublikowany, EU:C:2015:356, pkt 26–28; postanowienie z dnia 6 kwietnia 2017 r., Proforec/Komisja, C-176/16 P, niepublikowane, EU:C:2017:290, pkt 33, 34).

46 W niniejszej sprawie z pkt 60 i 62 zaskarżonego postanowienia wynika, że spółka Binca twierdziła przed Sądem, iż sporne rozporządzenie pozwala niektórym z jej konkurentów, ale nie jej samej, na kontynuowanie sprzedaży ich produktów z oznaczeniem ekologicznym i że skoro nie może ona już sprzedawać suma rekiniego z tym oznaczeniem, konsumenci skierują swój wybór na ryby z akwakultury ekologicznej należące do innych gatunków. Spółka Binca utrzymywała zatem, że w wypadku stwierdzenia nieważności spornego rozporządzenia mogłaby zachować swych klientów, gdyż jej konkurenci nie byliby już uprawnieni do posługiwania się oznaczeniem ekologicznym.

47 Z pkt 70 zaskarżonego postanowienia wynika także, iż spółka Binca twierdziła przed Sądem, że wydawało się jej możliwe uzyskanie w drodze skargi o stwierdzenie nieważności równych i jednakowych w porównaniu z pozostałymi producentami ryb z akwakultury ekologicznej warunków, poprzez to, by ci producenci nie mogli już, tak jak i ona, posługiwać się oznaczeniem ekologicznym na rynku.

48 Wynika z tego, że spółka Binca utrzymywała przed Sądem, iż miała interes prawny w żądaniu stwierdzenia nieważności spornego rozporządzenia w zakresie, w jakim takie stwierdzenie nieważności umożliwiałoby zaradzenie nierównemu traktowaniu, jakie rozporządzenie to wprowadziło pomiędzy nią a pozostałymi producentami ryb z akwakultury ekologicznej, a nie jedynie w zakresie, w jakim sporne rozporządzenie nie przedłuża okresu przejściowego przewidzianego w art. 95 ust. 11 rozporządzenia wykonawczego.

49 Ponadto, jak wynika z pkt 69 zaskarżonego postanowienia, spółka Binca przyznała przed Sądem, iż w drodze swej skargi nie mogłaby uzyskać przedłużenia okresu przejściowego przewidzianego w art. 95 ust. 11 rozporządzenia wykonawczego, zmienionego drugim rozporządzeniem zmieniającym rozporządzenie wykonawcze, utrzymując jednocześnie, że zaprzestanie dyskryminacji, której jest ofiarą, byłoby możliwe przez pozbawienie pozostałych producentów ryb z akwakultury ekologicznej możliwości posługiwania się oznaczeniem ekologicznym.

50 W tych okolicznościach Sąd, niesłusznie uznawszy, że wniesiona do niego przez spółkę Binca skarga zmierzała do stwierdzenia nieważności spornego rozporządzenia jedynie z tego powodu, iż rozporządzenie to nie przedłużało wspomnianego okresu przejściowego, co doprowadziło do błędnej zmiany kwalifikacji jej skargi, naruszył prawo.

51 W konsekwencji należy uchylić zaskarżone postanowienie, bez konieczności badania innych zarzutów przedstawionych przez spółkę Binca.

W przedmiocie wniesionej do Sądu skargi

52 Zgodnie z art. 61 akapit pierwszy zdanie drugie statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w przypadku uchylenia orzeczenia Sądu Trybunał może, jeśli stan postępowania na to pozwala, wydać orzeczenie kończące postępowanie w sprawie.

53 W niniejszej sprawie Trybunał posiada informacje niezbędne, by wydać ostateczne rozstrzygnięcie w kwestii, czy spółka Binca miała interes prawny.

54 W tym względzie należy zaznaczyć na wstępie, że spółka Binca w skardze wszczynającej postępowanie w pierwszej instancji utrzymywała, iż należy stwierdzić nieważność spornego rozporządzenia ze względu na arbitralnie nierówne traktowanie różnych akwakultur ekologicznych i że to stwierdzenie nieważności pozwoli na położenie kresu dyskryminacji i zmuszenie Komisji do podjęcia niedyskryminacyjnej decyzji w przedmiocie środków przejściowych. W tej skardze spółka Binca wyjaśniła w odniesieniu do pochodzenia młodych osobników, że zmiana art. 25e ust. 4 rozporządzenia wykonawczego wprowadzona w art. 1 pkt 1 spornego rozporządzenia spowodowała nierówne traktowanie pomiędzy akwakulturą realizowaną w delcie rzeki Mekong a akwakulturą realizowaną w europejskich strefach ze słonawą wodą.

55 W swych uwagach w przedmiocie podniesionego przez Komisję przed Sądem zarzutu niedopuszczalności spółka Binca uściśliła ponadto, że producenci ekologicznych łososi i pstrągów zostali uprzywilejowani w drodze dwóch odstępstw, wynikających, po pierwsze, z art. 25k ust. 1 lit. e) rozporządzenia wykonawczego wprowadzonego przez art. 1 pkt 3 spornego rozporządzenia, i po drugie, z art. 25k ust. 5 rozporządzenia wykonawczego, wprowadzonego przez art. 1 pkt 5 spornego rozporządzenia, które umożliwiają odpowiednio stosowanie całych ryb jako źródła paszy dla mięsożernych zwierząt i dodawanie histydyny w celu zaspokojenia potrzeb żywieniowych ryb łososiowatych.

56 Jak wskazał rzecznik generalny w pkt 69–73 opinii, ponieważ szczegółowe argumenty odnośnie do przepisów art. 1 ust. 3 i 5 spornego rozporządzenia, dodających odpowiednio art. 25k ust. 1 lit. e) i art. 25k ust. 5 rozporządzenia wykonawczego, nie zostały przedstawione przez spółkę Binca w skardze w pierwszej instancji, nie mogą zostać uwzględnione celem zbadania, czy spółka Binca miała interes prawny w żądaniu stwierdzenia nieważności spornego rozporządzenia. Z art. 21 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i art. 44 § 1 regulaminu postępowania przed Sądem z dnia 2 maja 1991 r. (obecnie art. 76 regulaminu postępowania przed Sądem z dnia 23 kwietnia 2015 r.) wynika bowiem, że skarga wniesiona w pierwszej instancji powinna w szczególności zawierać przedmiot sporu i zwięzłe omówienie podnoszonych zarzutów.

57 Jeśli chodzi natomiast o kwestię, czy spółka Binca miała interes prawny we wniesieniu skargi o stwierdzenie nieważności art. 1 pkt 1 spornego rozporządzenia, zmieniającego art. 25e ust. 4 rozporządzenia wykonawczego, Komisja twierdzi z jednej strony, że ponieważ spółka ta ma jedynie status importera ryb, nie konkuruje z producentami, dla których w jej mniemaniu sporne rozporządzenie stwarza przewagę, a z drugiej strony, że sum rekini nie pozostaje w stosunku konkurencji z innymi gatunkami ryb, które w ocenie spółki Binca są uprzywilejowane na podstawie spornego rozporządzenia.

58 Jednak, w pierwszej kolejności, jak wynika z pkt 25 i 26 niniejszego wyroku, rola spółki Binca w łańcuchu dostaw ekologicznego suma rekiniego z Wietnamu ma szerszy i bardziej złożony charakter niż rola tradycyjnego importera. W każdym wypadku, zważywszy, że do wymogów oznaczania ekologicznego, jakim podlegają importerzy produktów z akwakultury ekologicznej, zaliczają

się wymogi produkcji przewidziane w spornym rozporządzeniu, co przyznała Komisja na rozprawie przed Trybunałem, w niniejszej sprawie nie można uznać, że tylko producenci ryb mogą mieć interes w stwierdzeniu nieważności spornego rozporządzenia.

59 W drugiej kolejności – zadaniem Trybunału na etapie badania dopuszczalności skargi nie jest wypowiedzenie się w sposób ostateczny w przedmiocie stosunku konkurencji między spółką Binca a producentami ryb, dla których w mniemaniu tej spółki sporne rozporządzenie stwarza przewagę lub między ekologicznym sumem rekinim a innymi rybami z akwakultury ekologicznej w celu wykazania interesu prawnego spółki Binca (zob. podobnie wyrok z dnia 28 stycznia 1986 r., Cofaz i in./Komisja, 169/84, EU:C:1986:42, pkt 28). W niniejszej sprawie wystarczy zbadać, czy spółka Binca uzasadniła we właściwy sposób swój interes w stwierdzeniu nieważności spornego rozporządzenia.

60 W tym względzie spółka Binca nie tylko utrzymywała przed Sądem, że uzyskałaby korzyść wskutek stwierdzenia nieważności art. 1 pkt 1 spornego rozporządzenia, zmieniającego art. 25e ust. 4 rozporządzenia wykonawczego, ale także wyjaśniła, w jaki sposób ta zmiana wprowadzona spornym rozporządzeniem przysporzyłaby korzyści niektórym z pozostałych producentów ryb z akwakultury ekologicznej i wiązałaby się dla niej z niekorzystnymi konsekwencjami handlowymi.

61 W ramach tej argumentacji spółka Binca wskazała także, iż ze względu na szczególne warunki naturalne akwakultury w delcie rzeki Mekong gospodarstwo zaopatrujące spółkę Binca nie może korzystać, w przeciwieństwie do gospodarstw położonych w wodach europejskich, z art. 25e ust. 4 lit. c) rozporządzenia wykonawczego w jego brzmieniu wynikającym z art. 1 pkt 1 spornego rozporządzenia.

62 W tym względzie należy zauważyć, jak wynika z pkt 87 opinii rzecznika generalnego, że zgodnie z motywami 3 i 4 spornego rozporządzenia wyjątki przewidziane w art. 25e ust. 4 rozporządzenia wykonawczego mają na celu ułatwienie bieżącej produkcji ryb ekologicznych, która w przeciwnym wypadku zostałaby przerwana. Stwierdzenie nieważności, którego domaga się Binca, prowadziłoby zatem do wyeliminowania tych wyjątków i utrudniłoby, a nawet uniemożliwiłoby produkowanie przez innych producentów określonych gatunków ryb w sposób ekologiczny w rozumieniu rozporządzenia podstawowego, rozporządzenia wykonawczego i rozporządzeń zmieniających rozporządzenie wykonawcze.

63 Należy zatem stwierdzić, że spółka Binca dostatecznie wykazała swój interes prawny, powołując się przed Sądem we właściwy sposób na niekorzystne w stosunku do niej skutki przepisów spornego rozporządzenia, których dotyczyła jej skarga o stwierdzenie nieważności, oraz na korzyść, jaką może ona uzyskać wskutek stwierdzenia nieważności tych przepisów. Na etapie badania dopuszczalności skargi wniesionej do Sądu korzyść ta powinna zostać uznana niezależnie od tego, czy Sąd po zakończeniu toczącego się przed nim postępowania stwierdzi nieważność zaskarżonego przepisu.

64 Z powyższego wynika, że spółka Binca miała interes prawny.

65 Należy jednak zauważyć, że Trybunał nie dysponuje informacjami wystarczającymi do wypowiedzenia się w przedmiocie pozostałych argumentów przedstawionych w ramach podniesionego przez Komisję zarzutu niedopuszczalności skargi spółki Binca o stwierdzenie nieważności ani do wydania orzeczenia co do istoty.

66 Należy zatem skierować sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd, stanowiąc jednocześnie, że rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów zostanie wydane w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

Z powyższych względów Trybunał (czwarta izba) orzeka, co następuje:

1) **Postanowienie Sądu Unii Europejskiej z dnia 11 marca 2016 r., Binca Seafoods/Komisja (T-94/15, niepublikowane, EU:T:2016:164) zostaje uchylone.**

2) **Sprawa zostaje przekazana Sądowi Unii Europejskiej do ponownego rozpoznania.**

3) **Rozstrzygnięcie o kosztach nastąpi w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.**

Podpisy